

वा० रा०

॥६८॥

लीनं दृष्ट्वा अस्फुरंतं दृष्ट्वा चलितमानसा॥ अदृष्टरूपोयमपि मायामृगोवेति चलितचित्ता॥ पुनः सम्यक् निरीक्ष्योच्यमानविशेषणं कपिददर्श ॥ वेष्टितं परिहितमर्जुनवर्णं
वस्त्रं येन तं ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ वानरस्य निर्धारणेषष्ठी जातावेकवचनं ॥ वानराणां मध्ये इदं सत्त्वं जीवः भीमं प्राकृतप्राणिभयावहं ॥ अतएव तैर्दुरासदं दुर्निरीक्ष्यं चेति मत्वा ॥
पुनरपि मायैवेयमिति भयान्मुमोह ॥ ४ ॥ अथ भयमोहिता सती भृशं करुणं दीनं विललाप ॥ विलापप्रकारो रामेत्यादि ॥ ५ ॥ मंदमंदस्वरा ॥ अस्य दैवगत्या वास्तवत्वे
राक्षस्यो माजानं त्वित्यतिमंदस्वररोदनं ॥ विनीतवद्विनीततयोपस्थितं ॥ स्वमः जागृत्कल्पस्वमइत्यर्थः ॥ ६ ॥ स्वमत्वचिता पूर्वकमेव पुनर्दर्शनमुपन्यस्यति ॥ सेति ॥ कि
ततः शाखांतरे लीनं दृष्ट्वा चलितमानसा ॥ वेष्टितार्जुनवस्त्रं विद्युत्संघातपिंगलं ॥ १ ॥ साददर्शकपितत्रप्रश्रितं प्रियवादिनं ॥ फुल्लशो
कोल्कराभासंतमचामीकरेक्षणम् ॥ २ ॥ साथदृष्ट्वा हरिश्चेष्टं विनीतवदवस्थितम् ॥ मैथिलीचिंतयामास विस्मयं परमंगता ॥ ३ ॥ अ
हो भीममिदं सत्त्वं वानरस्य दुरासदं ॥ दुर्निरीक्ष्यमिदं मत्वा पुनरेव मुमोह सा ॥ ४ ॥ विललापभृशं सीता करुणं भयमोहिता ॥ रामरामेति
दुःखार्तालक्ष्मणेति च भामिनी ॥ ५ ॥ रुरोद सहसा सीता मंदमंदस्वरा सती ॥ साथदृष्ट्वा हरिवरं विनीतवदुपागतं ॥ मैथिलीचिंतयामास
स्वप्नोयमिति भामिनी ॥ ६ ॥ सा वीक्ष्यमाणा पृथुभग्नवक्त्रं शाखामृगेंद्रस्य यथोक्तकारं ॥ ददर्श पिंगप्रवरं महार्हं वातात्मजं बुद्धिमतां व
रिष्ठं ॥ ७ ॥ सा तं समीक्ष्यैव भृशं विपन्ना गता सुकल्पेव बभूव सीता ॥ चिरेण संज्ञां प्रतिलभ्य चैवं विचिंतयामास विशालनेत्रा ॥ ८ ॥
स्वप्नो मया यं विकृतो दृष्टः शाखामृगः शाखगणैर्निषिद्धः ॥ स्वस्त्यस्तुरामाय स लक्ष्मणाय तथापि तु मे जनकस्य राज्ञः ॥ ९ ॥

मिदं वाक्यं राक्ष

स्यः श्रुतवत्येति परितो वीक्ष्यमाणा सा ॥ पृथुभग्नं वज्रप्रहाराद्वक्त्रं यस्य तं ॥ शाखामृगेंद्रस्य यथोक्तकारं कामाज्ञाकरं ॥ यद्वा यथोक्तवेष्टितार्जुनवस्त्रायाकारं लांसोऽङ्गस्यः ॥ पिंग
प्रवरं कपिश्रेष्ठमिति निश्चयेन ददर्श ॥ ७ ॥ सा तं कपिरूपं रावणमित्येव समीक्ष्य भृशं विसंज्ञा चित्तक्षोभात् ॥ गता सुकल्पेव ॥ ८ ॥ एवं चिंतयामासेत्यत्रैवं शब्दार्थः स्वमइ
त्यादि ॥ दृश्यमानोयं स्वप्नो मया विकृत एव दृष्टः ॥ कुतस्तत्राह शाखामृगइत्यादि ॥ एवं दुःस्वप्नं मत्वा ॥ स्वस्ति प्रार्थयते जनकस्य तद्वंश्यस्य ॥ ९ ॥

सु० का०

॥६८॥